

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

Item de uerbo suscitationis, quonia[m] suscitari dicitur id quod mortuu[m]
fuerat et reuiuiscit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

RVPERTI ABBATIS LXVII

TVITIENSIS DE GLORIFICATIONE TRI-
nitatis, & processione sancti spiritus. Liber. VI.

De eo quod in Michæa scriptum est, & suscitabimus super eum septem pastores
& octo primates homines. Qui pastores & qui sint primates, & quid sit eos super
Christum suscitari, & quod Moyses sit vnus de pastoribus illis. Ca. I.

VOTIENS DE GRATIA DOMI-

ni nostri Iesu Christi, sermonem facientes, ad memoriam reuocamus aliquid eorum, quæ magni patres & iudices Israel, in typum eius gesserunt, facimus uel facere cupimus illud, quod de ipso per Michæam Prophetam inter cætera dictum est. Et suscitabimus super eum septem pastores, & octo primates homines. Qui nam sunt uel fuerunt septem pastores, nisi Abraham Isaac & Iacob & Ioseph, qui ad Pharaonem introducens fratres suos, hoc profiteri iussit, uiri pastores sumus serui tui ab infantia nostra usque in præsens & nos & patres nostri. Verum quippe dixerunt, quia patres eorum Abraham Isaac & Iacob, & ipse Ioseph,

cum adhuc esset puer, curam habuerunt alendogregum. Abraham ergo & Isaac & Iacob & Ioseph. Iste quoque Moyses, quæ dñs de rubo uocauit, cū pasceret oues Iethro foci sui: & David, quem sustulit dominus de gregibus ouium, de postfetas accepit eum. Nonne sex pastores sunt. Quibus adde Abel, qui & ipse primus fuit pastor ouium, & septem pastores sunt. Porro octo primates homines, octo sunt præcipui iudices, qui notis & memorabilibus prælijs uicerunt hostes, & de cæde uastantiū liberauerunt Israel uide licet Iosue, & Othoniel, Ahot & Barach, & Gedeon, Iepthe, Samson, & Samuel. Et quid est istos septem pastores, & octo primates homines suscitare super eum, scilicet rectorem summūq; iudicem Israel, qui ex te egressus est. O Bethlehem Iudæ, sicut ibidem in eodē Propheta præscriptū est. Quid (inquā) est, istos suscitare super eum, nisi demonstrare, quia typum eius isti prætulerunt, & ipse in ueritate compleuit ea, quæ isti in figura contigerūt. Nunc igitur pastorem Moysen hoc modo super eum suscitamus, ut secundum sacramentum rei gestæ, quam scripsimus, fateamur id quod uerū, quod pium, quod catholicum est, quia sicut de deo patre, ita & de deo dei filio procedit spiritus sanctus.

Item de uerbo suscitationis, quoniam suscitari dicitur id quod mortuum fuerat & reuiuiscit. Caput .II.

Uisquam scriptura sacra narrauit de aliquo pastore siue primatū eius modi, tale quid dictum, tale quid factum, ut est hoc, quod dictum est à dño huic Moysi. Et auferā de spiritu tuo, tradamq; eis: rursumq; et locutus est ad eum, auferens de spiritu qui erat in Moysē, & dans septuaginta uiris. Eo magis hunc suscitare cupimus super eum, de quo secundum facti huius mysterium procedit spiritus sanctus, de cuius plenitudine (ait Iohannes Baptista) nos oēs accepimus, & gratiam pro gratia, quia lex per Moysen data est, gratia & ueritas per Iesum Christum facta est. Sed iam in primis nō importune ratio quaeritur de uerbo suscitationis. Suscitur enim uel suscitari dñs id, quod mortuū erat & reuiuiscit. Num ergo quod taliter actū est in Moysē, mortuū fuit. Plane mortuum, propter excellentē uitā quæ est in gratia & ueritate dñi nostri Iesu Christi. Sicut enim Apłs, cū loqueretur de illa literalī claritate uultus Moysi, quā uidentes filij Israel timuerunt, dixit, Nam nec glorificatū est quod claruit in hac parte, propter excellentē gloriam, id est, ad cōparationē excellentis gloriæ, & de ista spiritus Moysi, recte dicas effusione, quia nec dicendum est quod fuerit uiuum aut uiuidum propter excellentem uitam, id est, ad cōparationē excellentis uitæ. Recte ergo dictū est suscitabimus, id est, quod in Moysē factū, minus uitæ & utilitatis habuit, in Christo uerā eē uitā monstrabimus. Quare autē nō dixit, suscitabimus in eo, sed dicere maluit, suscitabimus super eum. Nimirum, propter minoratiōē eiusdem

F. 4. domini

Mich. 5
Septem pasto-
res & patriar-
chæ. Ge. 46

Exo. 3

Psal. 77
Gene. 4.
Octo primates,
octo iudices
præcipui
in Israel

I. Cor. 10

Num. 11.

Iohan. 1
Suscitabimus
super eum

Exo. 34.
2. Cor. 3

Plalm. 8. dñi nostri Iesu Christi, quia non solū minoratus est: paulominus ab angelis, ueq; etiam minor uisus est Moyses & oibus pphetis. Lōge supra formā illā, in qua super terrā uisus & cū hoibus cōuersatus est, supra formā serui, in qua potuit etiā crucifigi, sunt ea quæ testificamur de ipso scdm scripturas ueritatis, scripturas in primis huius Moysi. Qd sciens ipse, cum de aduentu spūs sancti loqueret, dixit: Ille me clarificabit, quia de meo accipiet, & annūciabit uobis. Statimq; subiunxit. Omnia quæ habet pater, mea sunt. Propterea dixi, q de meo accipiet, & annūciabit uobis. Quid nam est, quod ait, oia quæ habet pater, mea sunt: nisi ac si diceret, oēs scripturæ, quas utiq; cōdidit pater, p nuncios suos Moysen & pphetas alios, in me tendunt: Cū ergo spūs ueritatis faciet uos intelligere qppā eorū quæ scripta sunt de me in lege & pphetis & psalmis, hoc plane erit accipere de meo, & annūciare uobis, atq; hoc agēdo ille me clarificabit, scilicet apud uos & apud oēs q credēt sermonibus uestris dū maiora sentietis, quā nūc de me ipso supra id qd nūc uidetis in me, aut ex me auditis.

Iohan. 16
Ille de meo accipiet.

Lucæ. 24

Quomodo suscitatum fuerit super dominum **Christum** hoc mysterium huius pastoris, in eo, quod septuaginta uiros ut de spiritu eius daretur eis, congregare iussus est ad ostium tabernaculi foederis. **Ca. III.**

Moyse congregans .lxx. uiros, typum Christi Heb. 11.

gitur Moyses cōgregans septuaginta uiros de senioribus Irahel, q̄s nouerat ipse, qd senes essent & magistri, ad hoc ut de spū suo daret eis in ministerio, significat dñm nrm Iesum Chrm, q discipulos quos elegit notos habēs qd senes eēt id est, fidē haberēt, in qua testimoniū (ait Apl̄s) cōsecuti sunt senes, id ē, sancti p̄res, iccirco cōgregauit ut participes eos faceret spūs sui q in ipso est: nō ad mensurā sicut in qliber sc̄ōz, sed (sicut ait apl̄s) quia in ipso habitat plenitudo diuinitatis corporaliter. Do-

Coloss. 12
Lucæ. 3

Spūs sanctus i Christo plerissime

cet nos hoc colūba illa, quæ baptizato eo uisa est descendēs in eū, sicut Lucas manifestius scribit, quia apertū est cœlū & descendit spūs sanctus corporali specie, sicut colūba, in ipm. Nimirū & illa corporalis species quiddā totū integrū atq; indiuiduū: & istud Apl̄s dicitur: quia in ipso habitat plenitudo diuinitatis corporaliter, hoc asserūt, quia spūs sc̄ūs huic nō ad mensurā datus est, sed totus in ipso est, totus in ipso manet, cū oibus donis suis: sicut corporalis species colūbæ tota in eū descendit cū oibus mēbris suis, nō qd tunc spūs sanctus in illo esse uel manere cœperit, sed qd in eo esset, qd in eo maneret, tali specie demonstrauit. Deniq; si de natura eius humana recogitet aliquis, certū est, quia manet in eo spūs sanctus ab initio cōceptionis, q̄ppe quē de spū sancto uirgo intemerata cōcepit. ¶ Si autē de diuina natura sermo sit, stultū est ambigere, utrū in filio spūs sanctus sit cū & pater & filius & spūs sanctus una substantia sit, nullo loco separabilis, nullis accidētibus permutabilis. Vbi iste legislator & benedictionis dator, uiros istos cōgregauit, ut de spiritu suo daret eis: Ad ostiū tabernaculi foederis, & ibi stare secū fecit. Qd est ostiū tabernaculi, cœlestis tabernaculi, nō manufacti: Non em̄ ignotū esse debet aliud esse tabernaculū, qd fixit deus & nō homo. Et aliud, qd iubēte deo scdm exemplar illius fixit homo, iubente (inquā) & dicente deo. Inspice & fac scdm exemplar, qd tibi in mōte monstratū est. ¶ Quod ergo est ostiū cœlestis tabernaculi, nisi passio dñi nostri Iesu Chri, in qua patefactū est latus eius lācea militis, unde sanguis & aqua p fluxit: Non em̄ aliud nouimus ostiū, neq; aliunde, nisi per fidē huius sacramēti, est nobis introitus, siue transitus in locū tabernaculi admirabilis usq; ad domū dei.

Num. 11

Exo. 25.
Ostiū tabernaculi in Chro, latus eius lanceatum

Plalm. 41
Rom. 6

Iohan. 17.
Lucæ. 22

Actu. 2

Ad illud quidē ostiū omēs adducimur, omēs quicunq; in Chro Iesu baptizati sumus, nam in morte ipsius baptizati sumus (ait Apl̄s) & ibi spiritū sanctū accipimus. ¶ Sed pulchrū est hic illos primores uiros attendere: quos tunc præsentialiter adduxit, dicens inter cetera, subleuatis in cœlū oculis, quos dedisti mihi custodiui, & nemo perijt ex eis nisi filius p̄ditionis. Quō stare fecit eos secū: Vos estis (ait) qui permansistis mecū, & ego dispono uobis, sicut disposuit mihi pater meus regnū. Ita steterunt cū eo ad ostiū tabernaculi non dico septuaginta uiri, immo uiri iam centū & uiginti, qñ descendit dñs, & auferens de spū Chri, tradidit eis, qñ factus est repente de cœlo sonus tanq; aduenientis spiritus uehementis, & appauerunt illis dispersitæ linguæ tanquam ignis.

¶ De eo quod uicq; ad illud patienter sustinuerat dominus: postquam autem tot homines acceperunt de spiritu Moysi, murmurātem populum percutere cœpit, & in cuius rei figura istud contigerit.

Caput. III.

M ultū